

Wandelsporen Wijhe - Raalte

Auteur: Marycke Naber

Wetering, Elshof, landgoederen

Deze route loopt na het dorp Wijhe met een middeleeuwse kerk en een heemtuin (niet toegankelijk voor honden!) over landgoed De Gelder. Na het oversteken van de Soestwetering loop je via een paar landweggetjes naar de buurtschap Elshof met een vlindertuin. Vervolgens loopt de route via landgoed Hagevoorden, de Nieuwe Wetering, landgoed Windesheim en de Hondemotswetering naar Raalte. 70 % onverhard.

Wandelsporen is gebaseerd op diverse wandelgidsen van Marycke Naber, zoals Wandelsporen rond Zwolle en wijde omgeving, het Geert Grootepad (uitverkocht, wel gepubliceerd op naberpaden.nl) en De mooiste landgoedwandelingen in Salland en de Achterhoek. Daarnaast op delen van het Twentse Kapelletjespad (ook te vinden op naberpaden.nl).

Routebeschrijving

NB Wees vanaf het voorjaar beducht op teken in het hoge gras.

Ga vanaf de uitgang van het station aan de kant van het dorp LA over het fietspad. Dit gaat over in een klinkerweg (Prins Hendrikstraat). Loop RD, ga bij het parkje schuin RA over het klinkerpad langs de ter gelegenheid van de 50e verjaardag van koningin Beatrixboom geplante linde.

1. Steek aan het eind de straat over en loop RD over het trottoir, aan het eind daarvan verder over de doodlopende weg, bij de protestantse Nicolaaskerk RA (Langstraat).

Oorspronkelijk bevond zich hier op het rivierduin van de IJssel een Germaans heiligdom (wie, de naam Wijhe is daarvan afgeleid). Vanaf ca. 900 heeft er een eenvoudig zaalkerkje gestaan. Dat werd eind 12e eeuw vervangen door een tufstenen zaalkerk in laat-romaanse stijl. Het onderste deel van de toren is nog een restant ervan. In de loop der tijd is de kerk uitgebreid tot de huidige driebeukige kerk in laatgotische stijl. Deze heeft een bijzonder fraai interieur. Het bevat onder meer herenbanken en grafmonumenten van onder meer Hagenvoorde en De Gelder. Een aantal 14e-eeuwse muurschilderingen is eind 20e eeuw weer tevoorschijn gekomen.

Ga aan het eind van de straat schuin RA, Oranjelaan, de 1e klinkerweg LA en meteen schuin RA over het halfverharde pad langs de vijver. Bij de brug ga je RA. Steek aan het eind van het asfaltpad de klinkerweg over, loop RD over het asfaltpad, na de brug RD. Aan je linkerhand staat een monument ter herinnering aan de bivak eind 1813 van de Russische generaal A.G. von Benckendorff, die met zijn regiment Basjkieren (kozakken) heeft geholpen Nederland te bevrijden van de Fransen. Zie het infobord.

Ga aan het eind van het pad LA over het asfaltpad. Ga de 1e doodlopende weg LA, De Bongerd. (Als je een hond bij je hebt deze weg negeren.) *Na de bocht naar links kom je bij naar heemtuin de Veermanshof, waar onderwijzer Veerman vanaf 1971 ongeveer 300 soorten wilde planten uit de IJsselstreek heeft ondergebracht. Tegenwoordig wordt de tuin, met o.a. het 'vrome hoekje', een vlindertuin en een tuin met eetbare planten, bijgehouden door vrijwilligers van het IVN.*

2. Loop terug, ga aan het eind LA langs de RK kerk. De neogotische OLV Onbevlekt Ontvangen kerk dateert uit 1871. De hoofdingang is dagelijks overdag geopend. Door de glazen wand heb je zicht op de kerk. Links achter de kerk staat een Sint Antoniuskapel, gebouwd door vrijwilligers en in 2013 ingewijd. Houd daarna links aan en loop na het spoor RD, Prins Bernhardlaan. Steek de Kappeweg (langs de Zandwetering) over en loop RD over de halfverharde weg. *Je loopt over landgoed De Gelder. Rond 1382 maakte het deel uit van het uitgebreide leencomplex Ten Campe; rond 1582 werd het hiervan afgesplitst. De boerderijen op het landgoed zijn herkenbaar aan de luiken met een witte zandloper op een rode ondergrond.*

Op de kruising ga je RA over het zandpad, op de volgende kruising LA over de halfverharde weg. Steek na de bocht naar rechts LA de (Soest)wetering over via de brug. *Aangezien Salland vanwege rivierduinen en bedijking niet meer kon uitwateren op de IJssel, zijn er vanaf de 13e eeuw evenwijdig lopende weteringen gegraven richting Zwolle en het Zwarte Water.*

3. Ga LA en meteen (bij routepunt D58) RA over de halfverharde weg. Deze gaat over in een karrenspoor. Loop bij de pachtboerderij van landgoed De Gelder RD, bij de volgende boerderij over de asfaltweg (Daslever). Steek aan het eind de asfaltweg over, loop RD over de brug en ga meteen LA over de asfaltweg. Waar deze naar rechts buigt loop je RD over het onverharde pad (langs de Oude Wetering). Loop RD, aan het eind over de asfaltweg (Lierderholthuisweg), ga dan de 1e weg RA, Langeveldsloo.

Langs deze weg stond havezate Langeveldsloo, waarvan in 1382 melding werd gemaakt als leengoed van de bisschop van Utrecht. Een gestoelte en een graf in de kerk van Wijhe en het mede-recht om aldaar een predikant te benoemen waren aan de havezate verbonden. Bij de openbare verkoop in 1812 werd het buiten omschreven als een kapitaal herenhuis met onder meer twee bouwhuizen, een grote tuin, bossen, wei- en bouwland. De nieuwe eigenaar was Bernardus Josephus van Sonsbeeck, eigenaar van Den Alerdinck, die het huis in 1814 op afbraak liet verkopen.

De halfverharde weg gaat over in een asfaltweg resp. weer een halfverharde weg. Ga tegenover de oprit naar huisnr. 6 LA, een smal bospad, 'Opengesteld'. *Als je naar Rustpunt / B&B De Blauwe Bloem wilt, loop dan RD, aan het eind LA over de asfaltweg (Elshofweg, gaat over in Elshof). De Blauwe Bloem bevindt zich links van de brug bij de molenstomp. Aan het eind van de bebouwde kom van Elshof bevindt zich links achter het buurthuis een vlindertuin met schuilhut. Zie verder bij routepunt 5.*

4. Steek na de vlonder RD over naar de gedeeltelijk dode boom en loop dan verder langs de rand van het weiland. Stap in de hoek van het weiland over de isolatie van het prikkeldraad en ga RA langs de wetering. Loop RD langs de vlindertuin en het parkeerterrein van het buurthuis, ga aan het eind LA.

5. Bij de brug ga je LA, Hagenvoorde, dan de 1e halfverharde weg RA langs de afsluitboom, 'Opengesteld'. Je betreedt landgoed Hagenvoorde. De weg is na de bocht naar links een met betonplaten verhard karrenspoor. Op de plek van de boerderij heeft Huis Hagenvoorde gestaan.

Landgoed Hagenvoorde werd rond 1400 voor het eerst vermeld. Vanaf halverwege de 16e eeuw was het in bezit van de familie Van Voorst. Een van de bekendste bewoners van de havezate was Transisalanus Adolphus van Voorst tot Hagenvoorde van Bergentheim. Hij was onder meer luitenant-stadhouder van Gorkum en hoveling van Prins Willem III. Hij overleed in juni 1707 op 55-jarige leeftijd en werd begraven in de Nicolaaskerk van Wijhe, waar een grafmonument voor hem werd opgericht. Hagenvoorde was een enorm huis met ruim 100 kamers, omringd door prachtige siertuinen. Echter, nadat het in 1805 was verkocht is het in 1810 afgebroken.

6. Ga vlak voor de stallen van de boerderij RA over het onverharde eikenlaantje, na de bocht naar rechts aan het eind LA over de asfaltweg. Ga vlak voor de 1e boerderij aan je rechterhand RA over de dam en meteen na de (Nieuwe) wetering RA over het smalle pad.

Na de haakse bocht naar links betreedt je landgoed Windesheim. Dat heeft naast de gebieden rond het gelijknamige dorp ook andere terreinen in bezit, onder meer De Velner. De luiken van de boerderijen hebben witte zandlopers op een rode achtergrond, de kleuren van de familie De Vos van Steenwijk, die Windesheim vanaf 1813 in eigendom had. De eikenlaan is de Velner Allee, de voormalige oprijlaan naar De Velner, voor het eerst vermeld in 1382. Rond het midden van de 17e eeuw werd een statig huis gebouwd met prachtige siertuinen. In de 18e eeuw was de havezate respectievelijk in het bezit van de families Van Rechteren en Von Schrautenbach. Het huis met twee bouwhuizen werd in 1797 verkocht aan mr. Coenraad Pruimers en na diens overlijden in 1830 in 1838 gesloopt. Samen met de slotgracht is de boerderij op de plaats van het linker bouwuis al wat van de havezate resteert.

7. Loop RD over de bredere zandweg met eiken en een enkele beuk. Ga de 1e beukenlaan schuin RA. Steek de halfverharde weg over en loop RD.
8. Links heb je zicht op genoemde boerderij. De luiken hebben witte zandlopers op een rode achtergrond, de kleuren van de familie De Vos van Steenwijk, die Windesheim vanaf 1813 in eigendom had. De eikenlaan gaat over in een beukenlaan. Ga aan het eind LA, een halfverharde weg, langs nog een pachtboerderij van landgoed Windesheim. Loop bij de kruising RD, Pruimersallee.
9. Ga vlak voor de brug RA langs de linkerkant van het weiland en RD over het (smalle) graspad langs de (Hondemots)wetering. Blijf zover mogelijk RD lopen. Ga uiterlijk ter hoogte van huisnr. 1 LA en RA over de asfaltweg (Hondemotsweg). Ga voor de rotonde LA over het fietspad en meteen RA bij de oversteekplaats. Ga daarna schuin RA en houd links aan langs hotel Salland. Daarna ga je LA over de klinkerweg, langs de ingang van Brasserie Salland, iets verderop die van Taveerne Tivoli. Steek aan het eind de Zwolsestraat over en ga RA over het tegelpad. Volg dit langs de rotonde.
10. Ga daarna na de bocht naar rechts schuin LA over het graspad langs de (Hondemots)wetering. Ga aan het eind RA en dan LA langs speeltuin Blekkerhoek. Volg het pad evenwijdig aan de weg tot het parkeerterrein van station Raalte.

Praktische informatie

Landelijk gebied, landgoederen, weteringen. 65 % onverhard

Kijken

Nicolaaskerk (v.a. ca. 1300), Kerkstraat 15, Wijhe: Open juni t/m aug. za 14.00-16.00, ook op monumentendag in september

Heemtuin de Veermanshof, De Bongerd, Wijhe

OLV Onbevlekt Ontvangen kerk, Stationsweg 9, Wijhe. Dgl. geopend

Eten en drinken

't Praothuus, Langstraat 44, 8131 BD Wijhe, 0570 522 633, hetpraothuus.nl

GrandEst58, Langstraat 22, Wijhe, 0570-769275, grandest.nl

Eet- en drinklokaal De Slinger, Langstraat 12, Wijhe, 0570 524 503, deslinger.nl

Rustpunt De Blauwe Bloem, zie bij Overnachten

Brasserie in Hotel Inn Salland, Zwolsestraat 63E, Raalte, 0572 353 552, hotelinnsalland.nl

Taveerne Tivoli, Zwolsestraat 63, Raalte, 0572 364 187, taveernetivoli.nl

Cafetaria De Frietboetiek, Stationsplein 1, Raalte, 0572 363 811, frietboetiek.nl

Diverse horecagelegenheden in het centrum van Raalte

Overnachten

B&B De Blauwe Bloem, Elshof 1, Wijhe, 0570 524 144, bedandbreakfast-deblauwebloem.nl

Hotel Inn Salland, Zwolsestraat 63E, Raalte, 0572 353 552, hotelinnsalland.nl

Hotel-restaurant De Zwaan, Kerkstraat 2, Raalte, 0572-363738, hotelraalte.nl

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/wandelsporen-wijhe---raalte/18234/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen Salland' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in het afwisselende Salland, van Ommen tot Diepenveen en de Sallandse Heuvelrug. Naast recente foto's van natuur en cultureel erfgoed bevat de wandelgids historische afbeeldingen van de meeste landhuizen. Tevens heeft Marycke per route bewoners ofwel beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.